

920-E2/799F

ACADEMIA DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE
CLUJ-NAPOCA

IZVOARELE RĂSCOALEI LUI HOREA

SUB REDACȚIA

Acad. Prof. ȘTEFAN PASCU

SERIA B. IZVOARE NARATIVE

Vol. III. PRESĂ, BROȘURI. 1784 — 1785

PUBLICAT

DE

NICOLAE EDROIU, LADISLAU GYÉMÁNT
VOLKER WOLLMANN, EVA SELECKÁ-MÁRZA

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE

ROMÂNIA

București, 1984

C U P R I N S

<i>Cuvînt introductiv</i> (Acad. Ștefan Pascu)	V
<i>Notă asupra ediției</i> (Colectivul de editori)	XIX

A. PRESA. 1784—1785

I. „Siebenbürger Zeitung“ („Gazeta Transilvaniei“), Sibiu, 1784—1785.....	1
II. „Wiener Zeitung“ („Gazeta Vienei“), Viena, 1784—1785	23
III. „Presspürské Nowiny“ („Gazeta Bratislavei“), Bratislava, 1784—1785.....	29
IV. „Pressburger Zeitung“ („Gazeta Bratislavei“), Bratislava, 1784—1785.....	76
V. „A Magyar Hirmondó“ („Vestitorul maghiar“), Bratislava, 1784—1785	96
VI. „Brünner Zeitung“ („Gazeta de Brno“), Brno, 1785	166
VII. „Gazeta Warszawska“ („Gazeta Varșoviei“), Varșovia, 1785	179
VIII. „Notizie del Mondo“ („Însemnări din lume“), Roma, 1784—1785	189
IX. „Diario Estero“ („Ziarul extern“), Roma, 1785	196
X. „Gazetta di Parma“ („Gazeta de Parma“), Parma 1785.....	198
XI. „Real-Zeitung“ („Ziarul adevărat“), Erlangen, 1784—1785	200
XII. „Der Teutsche Merkur“ („Mercur german“), Weimar, 1785	206
XIII. „Das graue Ungeheur“ („Monstrul cenușiu“), Baldingen, 1784.....	209
XIV. „Politisches Journal“ („Jurnalul politic“), Hamburg, 1784—1785	211
XV. „Gazette de France“ („Gazeta Franței“), Paris, 1784—1785	224
XVI. „Journal politique de Bruxelles“ („Jurnalul politic de Bruxelles“), Paris, 1784—1785	230
XVII. „Journal historique et politique (de Genève)“ („Jurnal istoric și politic de Ge- neva“), Paris, 1784—1785	248
XVIII. „Le Courrier (d'Avignon)“ („Curierul de Avignon“), Avignon, 1784—1785....	257
XIX. „Journal politique, ou Gazette des gazettes“ („Jurnal politic sau Gazeta gaze- telor“), Bouillon, 1784—1785	266

XX. „Gazette des Pays-Bas“ („Gazeta Țărilor de Jos“), Bruxelles, 1784—1785....	281
XXI. „Journal général de l'Europe“ („Jurnal general al Europei“), Herve, 1785	285
XXII. „Wekelyks-Nieuws uyt Loven“ („Noutăți săptămânale din Louvain“), Louvain-Loven, 1785.....	287
XXIII. „Gazette van Gend“ („Gazeta de Gand“), Gent-Gand, 1784—1785	293
XXIV. „Gazette de la Haye“ („Gazeta de Haga“), Haga, 1785.....	302
XXV. „Nouvelles extraordinaires des divers endroits“ („Noutăți extraordinare din diverse părți“), Leyda, 1784—1785	304
XXVI. „Gazette d'Utrecht“ („Gazeta de Utrecht“), Utrecht, 1784—1785	317
XXVII. „Courier de l'Europe“ („Curierul Europei“), Londra-Boulogne, 1784—1785..	328
XXVIII. „Gazeta de Madrid“ („Gazeta de Madrid“), Madrid, 1785.....	337

B. BROȘURI. 1784—1785

I. G. M., <i>Umständlicher Bericht von den in Siebenbürgen entstandenen Unruhen aus wahrhaften Nachrichten gesammelt</i> (Raport amănunțit despre tulburările ivite în Transilvania, întocmit din știri adevărate), Viena, 1784, 15 p.....	345
II. [Anonim], <i>Beschreibung der Strafe, so an dem dritten Hauptanführer der Wallachischen Mißvergünstigten, Namens Georg Krisan, den 15. Hornung 1785 zu Karlsburg vollzogen worden</i> (Descrierea pedepsei executate la Alba Iulia, la 15 februarie 1785, asupra celui de-al treilea conducător principal al nemulțumiților români, cu numele Gheorghe Crișan), F.1, 1785, 4 p.....	351
III. Adam Friedrich Geisler, <i>Horja und Klotska. Oberhaupt und Rathgeber der Anführer in Siebenbürgen. Eine physiognomische Skizze, historisch und charakteristisch behandelt; nebst der Geschichte dieses Aufruhrs. Ein Beitrag zur Menschenkunde und Geschichte der Unmenschei im 18-ten Jahrhundert des Jahres 1784. Mit beider ähnlichen Schattenrissen, nebst Wappen und Insiegeln.</i> (Horea și Cloșca. Căpeteniile și sfătuitoarii răscoalei din Transilvania. O schiță fizionomică tratată istoric și caracteristic împreună cu istoria acestei răscoale. Un adaos la știința despre oameni și la istoria neomeniei din secolul al XVIII-lea, anul 1784. Cu siluetele amindurora, precum și cu însemnele și sigiliul), Alba Iulia și Sibiu [sic!], 1785, 71 p.; Dessau, 1785; Lund, 1785 (ediție în l. suedeză)	353
IV. [Anonim], <i>Kurze Geschichte der Rebellion in Siebenbürgen. Nebst historisch-geographischen Erläuterungen. Mit den Schattenrissen der beyden Rebellen, Horia und Cloczka</i> (Scurtă istorie a răscoalei din Transilvania. Împreună cu prezentarea istorico-geografică. Cu siluetele celor doi răsculați, Horea și Cloșca), Strasbourg, 1785, 47 p.	376
V. [Anonim], <i>Précis de l'origine, des progrès et des suites de la rébellion suscitée en Transilvanie, et heureusement apaisée par la prise des chefs Horia ou Nicolas Urs et Kloszka Juon</i> (Scurtă relatare despre originea, desfășurarea și urmările răscoalei izbucnită în Transilvania și din fericire potolită prin prinderea conducătorilor Horea sau Nicolae Urs și Cloșca Ion), F.1., 1785, 7 p.....	391
VI. Jacques-Pierre Brissot, <i>Seconde lettre d'un défenseur du peuple à l'Empereur Joseph II sur son réglemeut concernant l'émigration, et principalement sur son révolte des Valaques; où l'on discute à fond le droit de révolte du peuple</i> (A doua scrisoare a unui apărător al poporului către împăratul Iosif al II-lea asupra regulamentului său privitor la emigrare și îndeosebi asupra revoltei românilor; unde se discută în adincime dreptul la revoltă al poporului), Dublin [sic!], 1785, 98 p.	395

INDICE	433
--------------	-----